

Autori našich vlastných životov

Nová séria článkov s úvahami, ako rozvíjať silnú kresťanskú osobnosť. Sv. Ján Pavol II. povedal, že „všetkým mužom a ženám je zverená úloha tvoriť vlastný život,“ vytvoriť majstrovské dielo.

03.02.2018

„Žiadam vás, aby ste boli tvorcami budúcnosti, aby ste pracovali pre lepší svet. Drahí mladí, prosím, nebudte pozorovateľmi života, ale zapojte sa. Ježiš nezostal

pozorovateľom, ale radšej sa odovzdal. Nebudte pozorovateľmi; ponorte sa do reality života tak, ako to urobil Ježiš“[1]. Tieto slová pápeža Františka mladým ihneď navodzujú niektoré otázky, ktoré rímsky pápež sám formuloval: „**Kde začneme? Kde? S tebou a so mnou! Každý, ešte raz v tichu, opýtaj sa seba: ak musím začať so sebou, kde presne začnem? Otvor svoje srdce, aby ti Ježiš mohol povedať, kde začať“[2].** Aby sme sa stali protagonistami v udalostiach vo svete, najskôr sa potrebujeme stať protagonistami v našich vlastných životoch. Potrebujeme získať sebakontrolu.

Slobodní a podmienení

Prevziať kontrolu nad našimi životmi si vyžaduje rozlíšenie, kým rodinné a sociálne okolnosti ovplyvňujú náš charakter, neurčujú ho úplne. To isté platí o najzákladnejších inštinktoch,

ktoré vychádzajú z našej dedičnosti a telesnej konštitúcie. Tieto inštinktívne spôsoby konania môžu byť formované a sprevádzané cvičením vôle, ktorá sa sústreďí na pravidlá dobre formovaného dôvodu.

Naša osobnosť je tvarovaná do takej miery, že robíme slobodné rozhodnutia odvtedy, čo naše činy nielen menia naše prostredie, ale aj formujú našu cestu bytia. Hoci si to nie často uvedomujeme, opakovanie činov nás vedie k získaniu určitých zvykov alebo postojov pri čelení realite. Preto, keď vysvetľujeme dôvod našich spontánnych reakcií, radšej ako povedať „takýto som“, by sme často mali priznať: „takýmto som sa stal.“

Naše životy sú podmienené faktormi, ktoré sú často ťažko kontrolovateľné, napríklad kvalita rodinných vzťahov, sociálne prostredie, v ktorom

vyrastáme, choroba, ktorá nás obmedzuje v jednej oblasti alebo druhej, atď. Hoci často nedokážeme ignorovať alebo odstrániť tieto obmedzenia, určite môžeme zmeniť postoj pri ich konfrontovaní, najmä ak sme si vedomí, že nič neunikne Božej prozreteľnej starostlivosti. ***„Je potrebné neustále opakovať, že Ježiš sa neobracal iba na nejakú skupinu privilegovaných ľudí, ale prišiel, aby nám zjavil všeobecnú Božiu lásku. Boh miluje všetkých ľudí a od všetkých očakáva lásku“***^[3]. V akejkoľvek situácii, dokonca aj v tej, ktorá nám prináša veľké obmedzenia, môžeme ponúknuť Bohu a našim blízkym skutky lásky. Nezáleží na tom, ako malé sa môžu zdať. Kto vie, akú veľkú hodnotu má úsmev uprostred problémov, utrpenie obetované nášmu Pánovi v jednote s Krížom, trpezlivo prijaté malé nepríjemnosti a neúspechy? Nič nemôže zmenšiť bezhraničnú lásku, lásku silnejšiu

ako utrpenie, samota, opustenosť,
zrada, ohováranie, fyzické a morálne
utrpenie, dokonca ako samotná smrť.

Autor našich životov

Naša sloboda prináša zodpovednosť
objaviť naše osobné talenty, čnosti a
zručnosti, byť vďačnými za ne a
preukázať čo najviac ovocia. Ale
nikdy by sme nemali zabudnúť, že to,
čo pevne tvaruje kresťanskú
osobnosť, sú dary Boha, ktoré
vyplňajú najhlbšie priehlbiny nášho
bytia. Výnimočným darom medzi
týmito darmi je dar Božieho
synovstva, ktorý sme získali pri
krste, a vďaka ktorému v nás Otec
vidí obraz jeho Syna Ježiša. Táto
podobnosť, hoci nedokonalá, keďže
sme stvorenia s limitami, sa
postupne stáva jasnejšou cez sviatosť
birmovania a premenou odpustenia
získaného vo sviatosti zmierenia; a
zvláštnym spôsobom vo sviatosti
Oltárnej s Telom a Krvou Krista.

Začínajúc od týchto darov získaných z Božej ruky, každý človek, či sa mu to páči alebo nie, je autorom svojho života. V slovách sv. Jána Pavla II.: „**Všetci muži a ženy sú poverení úlohou tvoriť vlastný život. V určitom zmysle, všetci sú určení vytvoriť z neho umelecké dielo**“[4].
My sme pánmi našich činov. *Na počiatku stvoril Boh človeka a ponechal mu možnosť rozhodnúť sa.*
[5]

Sme to my, ak si to želáme, ktorí pevne držíme kormidlo svojho života uprostred všetkých búrok a ťažkostí. Sme slobodní! Toto objavenie môže priniesť znepokojenie: kam ma povedie život? Ale nadovšetko to prináša radosť. „**Boh, keď nás stvoril, vzal na seba riziko a dobrodružstvo našej slobody. On chcel dejiny, ktoré by boli pravdivé, výsledkom skutočných rozhodnutí a nie fikciou alebo druhom hry**“[6]. V tomto

dobrodružstve nie sme sami. Rátame v prvom rade s Božou pomocou, ktorá nám ponúka poslanie. Ďalej počítame s pomocou členov rodiny a priateľov, a dokonca s tými, ktorí sú okolo nás v určitom čase. Byť autormi nášho vlastného života neznamená odmietnuť, že sme závislí vo viacerých ohľadoch na druhých. A uvedomenie si, že táto závislosť je obojstranná, môžeme povedať, že sme vzájomne závislí. Preto naša sloboda nie je sebestačná. Zostala by prázdna, keby sme nevyužili zveriť sa veľkodušným, úžasným úlohám. Naša sloboda je pre sebadarovanie, alebo inými slovami, jediná nefalšovaná sloboda je tá, ktorá zahŕňa sebadarovanie.

Cesta pre život

Sv. Josemaría zvykol spomínať plagát, ktorý videl vo Valencii krátko po skončení Španielskej občianskej vojny, a ktorý obsahoval radu, ktorú

často citoval vo svojich kázňach: Každý pocestný by mal nasledovať svoju vlastnú cestu. Každý musí nasledovať cestu svojho povolania veľmi osobným spôsobom, so svojimi špecifickými požiadavkami. **„Môžeš cestovať po pravej alebo ľavej strane, alebo klukato, pešo, alebo na koni. Sú státisíce spôsobov, ako ísť po Božej ceste“**[7]. Každý človek je hlavným účinkujúcim v dejinách svätosti, ktorým by náš život mal byť. Potrebujeme zanechať osobitnú stopu na každej stránke našej osobnosti, usilujúc sa jednoducho nebyť unesení udalosťami.

„Slobodne – ako deti, nie ako otroci – ideme po ceste, ktorú každému z nás Pán ukázal a vychutnávame si pritom voľnosť pohybu ako veľký Boží dar“[8]. Táto sloboda, znak ľudskej dôstojnosti, ide ruka v ruku so zodpovednosťou poznania, že sme Božím dielom. Každé ľudské bytie je Božím snom, ktorý sa stáva

skutočnosťou, keď zakusujeme Božiu bezvýhradnú lásku, ktorá hľadá našu odpoveď. Božia láska potvrdzuje našu slobodu a povyšuje ju do neočakávaných výšin jeho milosti.

Sprevádzaní na ceste

V Božom pláne je život tvorený, aby sme sa oň delili. Boh ráta so vzájomnou pomocou, ktorú si ľudia jeden voči druhému preukazujú. Zažívame to každý deň, keď niekoľkokrát denne sami nedokážeme naplniť naše najzákladnejšie a najnutnejšie potreby. Nikto nemôže byť úplne samostatný. V hlbšom zmysle, každý vycíti potrebu otvoriť svoj život niekomu druhému, dať a prijať lásku. **„Nikto nežije sám. Nikto nehreší sám. Nikto nie je spasený sám. Do môjho života neustále vstupuje život tých druhých, v dobrom i v zlom“**[9]. Táto prirodzená otvorenosť k druhým dosahuje svoj maximálny

prejav v Božom spásonosnom pláne. Keď vyznávame vieru v apoštolskom vyznaní, vyznávame, že veríme *vspoločenstvo svätých*, spoločenstvo, ktoré je v srdci Cirkvi. Preto je v duchovnom živote tiež dôležité učiť sa rátať s pomocou druhých, ktorí sú nejakým spôsobom zapojení v našom vzťahu s Bohom. Vieru získavame skrze učenie našich rodičov a katechéto. Zúčastňujeme sa sviatostí slávených služobníkom Cirkvi. Hľadáme duchovnú radu bratov a sestier vo viere, ktorí sa tiež za nás modlia, atď.

Poznanie, že sme sprevádzaní v našom kresťanskom živote, nás naplňuje radosťou a pokojom, bez zmenšovania našej snahy dosiahnuť svätosť. Hoci sa často necháme viesť za ruku, naša úloha nie je limitovaná len k tomu. Svätý Josemaría poukazujúc na duchovný život povedal, že „***rada nevylučuje osobnú zodpovednosť***“. A ukončuje:

„*duchovné vedenie by malo mať za cieľ zdokonaľovať mužov a ženy s ich kresťanskými kritériami*“[10].

Zatiaľ, čo spoznávame nevyhnutnú pomoc poskytnutú druhými, tiež si potrebujeme uvedomiť, že v duchovnom živote je to Boh, ktorý pracuje skrze nich, aby nám sprostredkoval svoje svetlo a silu. Toto nám dáva istotu pokračovať v kráčaní k svätosti, keď z rôznych dôvodov ľudia, ktorí hrajú dôležitú úlohu v našom kresťanskom živote, chýbajú. Tiež sa tešíme z hlbokkej slobody ducha vo vzťahu k ľuďom, ktorých Boh postavil po našom boku, ktorých milujeme skrze Ježišovo srdce a ktorých pomoc si hlboko vážime.

Slobodní milovať bezpodmienečne

Kresťania vedia, že osobné naplnenie prichádza ako výsledok slobodného a úplného sebadarovania sa láske Boha, ktorý je náš Stvoriteľ, Spasiteľ a

Posvätiť. Dary, ktoré sme získali, dosahujú ich uskutočnenie otvorením sa Božej milosti tak, ako nás to učí skúsenosť mnohých svätých. Tým, že dovolili Bohu vstúpiť do svojich životov, láskyplne umiestnili seba do jeho služby tak, ako to urobila naša Pani vo chvíli zvestovania, keď **„potom nasleduje jej rozhodná odpoveď: fiat - nech sa mi stane podľa tvojho slova - ovocie tej najvyššej slobody: slobody rozhodnúť sa pre Boha“**[11].

Keď sa ľudia rozhodnú pre Boha, smerujú svoje sny a energiu k tomu, čo je najcennejšie v živote. Naplňajú základný význam slobody, ktorá nie je iba vybrať si to alebo ono, ale odovzdať život niečomu veľkému, prijať konečné rozhodnutia. Venovať talenty nasledovaniu Krista, hoci si to z času na čas vyžaduje odmietnutie ďalších možností, to je to, čo prináša skutočnú radosť, **stonásobnú**[12] na

zemi, a večný život.**[13]** Tiež to odráža vysoký stupeň vnútornej zrelosti, pretože iba tí s hlbokým osobným presvedčením, môžu odovzdať celé srdce. „**Slobodne, bez akéhokoľvek prinútenia, pretože sám chcem, sa rozhodujem pre Boha**“**[14]**.

Odovzdanie minulosti, prítomnosti a budúcnosti

Duša, ktorá sa rozhodne pre Boha, získava vnútorný pokoj, ktorý rastie ponad akékoľvek problémy. *Viem, komu som uveril.***[15]** Tieto slová vyjadrujú istotu sv. Pavla byť verným jeho povolaniu apoštola pohanov napriek všetkým ťažkostiam. Tí, ktorí si zakladajú život na Bohu, získavajú neochvejnú istotu, ktorá im dovoľuje tiež sa odovzdať druhým, či už v celibáte, pre apoštolské dôvody alebo v manželstve, alebo v mnoho ďalších spôsoboch, ktoré kresťanský život ponúka. Sebadarovanie je to, čo

premostuje minulosť, prítomnosť a budúcnosť, ako sa sv. Josemaría modlil: ***“Pane Bože môj, do tvojich rúk vkladám všetko minulé, prítomné i budúce, malé i veľké, málo i mnoho, časné i večné”***[16].

Nikto nemôže zmeniť minulosť. Ale Boh pozná skutočný význam dejín každého človeka. Vo sviatosti zmierenia nám môže odpustiť každý hriech a znovu zjednotiť udalosti v živote jeho detí. Všetko nám slúži na dobré[17], dokonca aj chyby, ktoré sme spravili, ak máme útočisko v Božom milosrdenstve a s jeho milosťou hľadáme, ako s ním viac žiť v prítomnosti. Tak sa môžeme pozeráť s dôverou do budúcnosti, pretože vieme, že sme v rukách Otca, ktorý nás miluje. Keď sme v Božích rukách, padáme a vždy vstávame v Božích rukách!

Vybrať si Boha znamená prijať Jeho pozvanie písať svoju biografiu s Jeho

pomocou. Pokorné uvedomenie si našej slobody ako daru nás povedie k tomu, aby sme sprevádzaní mnohými ľuďmi uskutočnili poslanie, ktoré nám Boh zveril. A plní radosti zažijeme, že jeho plány presahujú všetky naše očakávania. Ako sv. Josemaría raz mladíkovi povedal: **„Nechaj sa viesť milosťou! Nechaj tvoje srdce lietať! ...Napíš tvoj malý román: román obety a hrdinstva. Bez Božej milosti, nedosiahneš svoje sny“**[18].

Juan Ramón García-Morato

[1] Pápež František, 27 júl 2013.

[2] Ibid.

[3] Íst s Kristom, č.110

[4] Sv. Ján Pavol II, Listy umelcom, 4. Apríl 1999, č.2

[5] Sir 15, 14

[6] Sv. Josemaría, “Las riquezas de nuestra fe” ABC, Madrid, 2. Novembra 1969.

[7] Sv. Josemaría, List 2. Februára 1945, č. 19.

[8] Boží priatelja, č. 35

[9] Pápež Benedikt XVI, Encyklika Spe Salvi, 30 November 2007, č.48

[10] Rozhovory, č. 10

[11] Boží priatelja, č. 25

[12] Mt 19,29

[13] Ibid

[14] Boží priatelja, č.35

[15] 2 Tim 1,12

[16] Krížová cesta, VII, č.3

[17] Cf. Rom 8,28

[18] Sv. Josemaría Poznámky zo
stretnutí 29. júna 1974

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/autori-nasich-vlastnych-
zivotov/](https://opusdei.org/sk-sk/article/autori-nasich-vlastnych-zivotov/) (26.02.2026)